

Huvudman

Strängnäs kommun
barn- och utbildningsnamnden@strangnas.se

Ärendet

Tillsyn av förskoleklass och grundskola vid Åkerskolan i Strängnäs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 2022-05-05

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Strängnäs kommun att senast den **2023-04-21** ha vidtagit nedan angivna åtgärd avseende brister rörande studiehandledning på modersmål. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Strängnäs kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Strängnäs kommun ska vidta följande åtgärd

Studiehandledning på modersmål

1. Se till att de elever som bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmål ges sådan studiehandledning utifrån elevernas behov. Huvudmannen ska i samband med redovisning inkomma med en sammanställning över behovet av studiehandledning på modersmålet vid skolenheten. Sammanställningen ska visa vilka språk där det finns behov, hur många elever som har behovet i dessa språk samt hur behovet tillgodoses (*5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185]*)

Om ärendet

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Åkerskolan i Strängnäs kommun under våren 2020. Den 23 juni 2020 beslutade Skolinspektionen att vid vite om 600 000 kr förelägga Strängnäs kommun att vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som påtalades i beslutet.

Den 1 september 2021 fattade Skolinspektionen ett uppföljningsbeslut i ärendet. Till grund för beslutet låg huvudmannens redovisning, ytterligare dokumentation som Skolinspektionen inhämtat samt intervjuer med elever, lärare, elevhälsan och rektorn och övrig skolläddning. I uppföljningsbeslutet bedömdes vissa brister som avhjälpna. Andra brister bedömdes dock fortsatt föreligga, vilket gällde arbetet med särskilt stöd och arbetet med att skapa trygghet och studiero. I beslutet bedömde Skolinspektionen även att skolans arbete med studiehandledning på modersmålet inte följde skollagens krav. Strängnäs kommun förelades att vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Föreläggandet förenades vid uppföljningen inte med vite. Skolinspektionen ansökte inte heller om utdömande av vitet från beslutet den 23 juni 2020.

Den 5 maj 2022 fattade Skolinspektionen ett uppföljningsbeslut i ärendet. Till grund för beslutet låg huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet samt svar på Skolinspektionens begäran om kompletteringar. I uppföljningsbeslutet bedömdes arbetet med särskilt stöd och arbetet med att skapa trygghet och studiero som avhjälpna. Skolinspektionen bedömde däremot att det kvarstod brister avseende arbetet med studiehandledning på modersmålet. Strängnäs kommun förelades återigen att vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Strängnäs har den 30 september 2022 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet. Skolinspektionen har därefter begärt en komplettering, varvid ytterligare redovisning från Strängnäs kommun har inkommit den 1 november 2022. Den 19 december 2022 inhämtade även Skolinspektionen en muntlig komplettering från Strängnäs kommun som kommunicerades genom en tjänsteanteckning.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Strängnäs kommun har avhjälpit den påtalade bristen.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning framgår att det finns två elever vid Åkerskolan i Strängnäs kommun som har rätt till studiehandledning på modersmålet i pashto men som inte får sitt behov tillgodosett. Anledningen till att eleverna inte ges studiehandledning på modersmålet i pashto uppges vara att det saknas tillgång till studiehandledare i det aktuella språket för huvudmannen. Eleverna som har rätt till studiehandledning på modersmålet i pashto började på Åkerskolan höstterminen 2022 och det är sedan dess de inte har fått sitt behov av studiehandledning på modersmålet tillgodosett. Huvudmannen har kontinuerligt annonserat efter studiehandledare i pashto samt haft kontakt med grannkommuner för att försöka tillgoda elevernas behov av studiehandledning, men utan resultat.

Av huvudmannens redovisning framgår vidare att Strängnäs kommun har tagit kontakt med olika bemanningsföretag som erbjuder studiehandledning på modersmålet genom fjärrundervisning. Arbetet resulterade under höstterminen 2022 i en direktupphandling och i ett avtal om fjärrundervisning genom ett externt företag. Avtalet har dock överklagats och det finns för närvarande inte något avtal om att ge eleverna studiehandledning på modersmålet genom fjärrundervisning. Kommunen arbetar nu återigen med att ingå ett nytt avtal i syfte att erbjuda studiehandledning på modersmålet genom fjärrundervisning.

Rättslig reglering

Av skolförordningen framgår att en elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl (5 kap. 4 § skolförordningen [2011:185]).

Skolinspektionens bedömning

Mot bakgrund av de uppgifter som huvudmannen redovisat bedömer Skolinspektionen att det fortfarande finns brister i skolans och Strängnäs kommuns arbete med studiehandledning på modersmålet. Bristen medför att samtliga elever som är i behov av sådan handledning inte får sitt behov tillgodosett.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Strängnäs kommuns verksamhet vid Åkerskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller studiehandledning på modersmål. Det finns därför skäl att förelägga

Strängnäs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

X Alexander Aleryd

Alexander Aleryd

Beslutsfattare

Signerat av: Alexander Aleryd

X Victoria Bedoire

Victoria Bedoire

Föredragande

Signerat av: Victoria Bedoire